

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobce: **O2 Czech Republic a.s.**, se sídlem Praha 4 - Michle, Za Brumlovkou 266/2, proti žalovanému: **Úřad pro ochranu hospodářské soutěže**, se sídlem Brno, tř. Kpt. Jaroše 7, o žalobě proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 19.12.2012, č.j. ÚOHS-R316/2012/HS-23946/2012/320/HBa,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 19.12.2012, č.j. ÚOHS-R316/2012/HS-23946/2012/320/HBa, se **z r u š u j e** a věc se **v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 9000 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se u Krajského soudu v Brně domáhal zrušení rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 19.12.2012, č.j. ÚOHS-R316/2012/HS-23946/2012/320/HBa, jakož i jemu předcházejícího rozhodnutí Úřadu

pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 17.10.2012, č.j. S 1/03-1263/2012/810/ŠVI.

I. Podstata věci

Žalobce podal ke Krajskému soudu v Brně žalobu proti rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 19.12.2012, č. j. ÚOHS-R316/2012/HS-23946/2012/320/HBa, kterým byla změněna část 1 výroku č. I rozhodnutí žalovaného ze dne 17.10.2012, č. j. S 1/03-1263/2012/810/ŠVI, tak, že se žalobci ukládá pokuta ve výši 91 909 700 Kč (prvostupňovým rozhodnutím uložená pokuta byla ve výši 93 108 600 Kč). Pokuta byla uložena žalobci podle § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění účinném do 1. 6. 2004, (dále též „ZOHS“), za porušení § 11 odst. 1 ZOHS popsané ve výroku č. I rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 19. 1. 2004, č. j. R 20/2003.

Rozhodnutím ze dne 19.1.2004, č. j. R 20/2003, byla změněna výroková část 1 rozhodnutí žalovaného ze dne 30.6.2003, č. j. S 1/03-3250/03-ORP, tak, že společnost ČESKÝ TELECOM, a. s. tím, že uzavírá s podnikatelskými subjekty smlouvy na poskytnutí cenových plánů nebo dodatky ke smlouvám na poskytnutí cenových plánů ve znění Všeobecných podmínek pro poskytování cenových plánů PREMIUM ze dne 5.8.2002, účinných od 6.8.2002, včetně všech dodatků, Všeobecných podmínek pro poskytování cenových plánů BENEFIT ze dne 5.8.2002, účinných od 6.8.2002, včetně všech dodatků, Obchodních podmínek pro poskytování cenového plánu BUSINESS OPTIMAL ze dne 17.10.2002, účinných od 1.11.2002, včetně všech dodatků, Obchodních podmínek žalobce pro poskytování cenových plánů pro podnikové telefonní stanice ze dne 30.5.2001, účinných od 1.7.2001 do 31.1.2002, včetně všech dodatků, Všeobecných podmínek pro poskytování TOP cenových plánů ze dne 9.1.2002, účinných od 1.2.2002, včetně všech dodatků, a Všeobecných podmínek pro poskytování cenových plánů BUSINESS PLATINUM COMBI ze dne 9.1.2002, účinných od 1.2.2002, včetně všech dodatků,

a) ve kterých zavazuje zákazníky provolat každý měsíc minimální stanovený objem hovorů tzv. smluvní hovorné – s tím, že pokud je objem uskutečněných odchozích hovorů nižší než smluvní hovorné stanovené příslušnou smlouvou na poskytnutí cenového plánu nebo dodatkem ke smlouvě na poskytnutí cenového plánu, účtuje zákazníkovi kromě ceny za uskutečněné hovory ještě rozdíl mezi výší smluvního hovorného a cenou za uskutečněné hovory – tzv. Vyúčtování smluvního hovorného;

b) které obsahují závazek, že daná smlouva na poskytnutí cenového plánu nebo dodatek ke smlouvě na poskytnutí cenového plánu nebude žádno ze smluvních stran vypovězena před určitým pevně stanoveným datem uvedeným ve smlouvě na poskytnutí cenového plánu nebo v dodatku ke smlouvě na poskytnutí cenového plánu;

c) které obsahují závazek, že zákazníci budou využívat ze všech svých pevných telefonních linek k hlasovému provozu pouze služeb žalobce;

d) ve kterých uplatňuje individuální podmínky odlišné od podmínek obsažených ve Všeobecných podmínkách pro poskytování cenových plánů PREMIUM ze dne 5.8.2002, účinných od 6.8.2002, včetně všech dodatků, Všeobecných

podmínkách pro poskytování cenových plánů BENEFIT ze dne 5.8.2002, účinných od 6.8.2002, včetně všech dodatků, Obchodních podmínkách pro poskytování cenového plánu BUSINESS OPTIMAL ze dne 17.10.2002, účinných od 1.11.2002, včetně všech dodatků, Obchodních podmínkách žalobce pro poskytování cenových plánů pro podnikové telefonní stanice ze dne 30.5.2001, účinných od 1.7.2001 do 31.1.2002, včetně všech dodatků, Všeobecných podmínkách pro poskytování TOP cenových plánů ze dne 9.1.2002, účinných od 1.2.2002, včetně všech dodatků a Všeobecných podmínkách pro poskytování cenových plánů BUSINESS PLATINUM COMBI ze dne 9.1.2002, účinných od 1.2.2002, včetně všech dodatků;

e) ve kterých aplikuje vytvořené programy Winback/Retence s cílem získat či udržet zákazníka na úkor konkurence, kdy na základě těchto programů přizpůsobuje podmínky pro uzavření smlouvy na poskytnutí cenového plánu nebo dodatku ke smlouvě na poskytnutí cenového plánu individuálním potřebám konkrétního zákazníka,

zneužila své dominantní postavení na trhu poskytování veřejných telefonních služeb určených podnikatelským subjektům prostřednictvím veřejných pevných telekomunikačních sítí ve smyslu ustanovení § 11 ZOHS, na újmu soutěžitelů i spotřebitelů, přičemž zneužití dominantního postavení spočívá ve vytváření bariér pro rozvoj konkurence na trhu poskytování veřejných telefonních služeb určených podnikatelským subjektům prostřednictvím veřejných pevných telekomunikačních sítí.

II. Shrnutí procesních stanovisek účastníků

Žalobce považuje napadené rozhodnutí předsedy žalovaného za nezákonné a nepřezkoumatelné. Namítá, že již uplynula prekluzivní lhůta k uložení pokuty, že byla porušena zásada zákazu *reformatio in peius*, že žalovaný nesprávně stanovil čistý obrat žalobce a že uloženou pokutu nepřípustně zvýšil v důsledku trvání deliktu. Poukázal také na to, že žalovaný selektivně použil Zásady postupu při stanovování výše pokut podle § 22 odst. 2 ZOHS“ (dále též „Zásady“) a nezohlednil polehčující okolnost spočívající v nedbalostním spáchání deliktu. Podle žalobce se také žalovaný nezabýval závažností následků deliktu a nezohlednil skutečnosti existující ke dni rozhodnutí – zejména to, že žalobcovo jednání nemělo negativní účinky na trh. Žalovaný pochybil rovněž v tom, že nezákonně přihlédl k porušení jiného právního předpisu než ZOHS a naopak nepřihlédl k absenci rozhodovací praxe v obdobných věcech. Žalobce rovněž namítal nepřezkoumatelné určení „základní částky“ původní pokuty.

Žalobce proto navrhuje, aby soud rozhodnutí žalovaného i jeho předsedy zrušil a přiznal mu náhradu nákladů řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě zdůraznil, že neshledal žádných věcných či procesních pochybení, která by odůvodňovala zrušení napadeného rozhodnutí. Uvedl, že s námitkami obsaženými v rozkladu se plně vypořádal v rámci žalobou napadeného rozhodnutí. Žalovaný proto v podrobnostech odkázal na odůvodnění obou svých rozhodnutí, jakož i na správní spis a podrobně se vyjádřil ke každé žalobní námitce. Žalovaný tedy s podanou žalobou nesouhlasí a navrhuje ji zamítnout.

Žalobce i žalovaný na svých procesních stanoviscích setrvali po celou dobu řízení před soudem.

III. Posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – dále též „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), přitom jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).

Krajský soud již o žalobě jednou rozhodoval a rozsudkem ze dne 23.10.2014, č.j. 62 Af 14/2013-296, žalobu zamítl.

Tento rozsudek však byl rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 15.4.2015, č.j. 2 As 204/2014-71, zrušen. Nejvyšší správní soud totiž dospěl k závěru, že krajský soud nesprávně stanovil počátek běhu subjektivní lhůty. Krajský soud proto zavázal k tomu, aby v souladu se zákonem stanovil počátek subjektivní lhůty pro uložení sankce a zjistil, zda tato prekluzivní lhůta marně neuplynula před uložením pokuty. K počítání této lhůty také upozornil, že se *„nestavěla v průběhu řízení o kasační stížnosti stěžovatele (žalobce) proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24.3.2011, č.j. 62 Af 49/2010 – 449. Krajský soud výrokem I. zrušil rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 19.1.2004, č.j. R 20/2003, ve výroku II. a v tomto rozsahu věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, výrokem II. ve zbytku žalobu zamítl a výrokem III. nepřiznal žádnému z účastníků řízení náklady řízení. Stěžovatelova (žalobcova) kasační stížnost směřovala pouze proti výroku II. a III. tohoto rozsudku a tudíž se netýkala výroku o uložení sankce, který byl krajským soudem zrušen. Z uvedených důvodů nemohlo řízení před Nejvyšším správním soudem stavět lhůtu podle § 41 s.ř.s.“*

Krajský soud proto o žalobě rozhodoval znovu. Napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů podle § 75 odst. 2 s.ř.s., podle skutkového a právního stavu ke dni rozhodování odvolacího orgánu v souladu s § 75 odst. 1 s.ř.s. Byl přitom v souladu s § 110 odst. 4 s.ř.s. vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozsudku.

O žalobě rozhodoval podle rozvrhu práce Krajského soudu v Brně senát 62, v němž jeho vyloučeného předsedu nahradil předseda prvního zastupujícího senátu.

Předmětem přezkumu je v daném případě toliko rozhodnutí o pokutě.

Pokud jde o výši uložené pokuty, soud podotýká, že ta byla výsledkem správního uvážení žalovaného. Je-li rozhodnutí vydáváno s využitím zákonem uložené diskrece správního orgánu, je povinností správního orgánu předepsané volné úvahy užít; to znamená, že se správní orgán musí zabývat všemi hledisky, která jsou pro posouzení konkrétní výše pokuty nezbytná (zákonem předepsaná), nadto musí zohlednit i další skutečnosti, jež mohou mít na konkrétní výši pokuty vliv. Klíčovou je pak podmínka, aby z rozhodnutí bylo seznatelné, jaké konkrétní úvahy vedly správní

orgán k uložení pokuty v příslušné výši, a aby výše pokuty s ohledem na zvažovaná kritéria a zákonnou limitaci vyhověla podmínce přiměřenosti.

Soud ze správních rozhodnutí zjistil, že žalovaný postupoval správně, pokud jako sankční ustanovení aplikoval § 22 odst. 2 ZOHS („*Úřad může soutěžitelům uložit pokutu do výše 10 000 000 Kč nebo do výše 10 % z čistého obratu dosaženého za poslední ukončený kalendářní rok, jestliže úmyslně nebo z nedbalosti porušili zákazy stanovené v § 3 odst. 1, § 4 odst. 1, § 11 odst. 1 a § 18 odst. 1 nebo nesplnili povinnosti stanovené v § 15 odst. 2. Při rozhodování o výši pokuty Úřad přihlédne zejména k závažnosti, případnému opakování a délce trvání porušování tohoto zákona.*“).

Nejprve se soud zabýval žalobní námitkou, že uplynula lhůta pro stanovení pokuty podle § 22 odst. 5 ZOHS.

Podle citovaného ustanovení lze pokutu uložit nejpozději do 3 let ode dne, kdy se o porušení zákazu nebo nesplnění povinností stanovených tímto zákonem žalovaný dozvěděl, nejpozději však do 10 let, kdy k porušení zákazu nebo nesplnění povinností došlo.

Žalobce předně namítal, že se otázkou uplynutí této lhůty žalovaný nezabýval. S touto námitkou soud nemůže souhlasit, neboť žalovaný se jí věnoval v bodech 126 a 127 prvostupňového rozhodnutí a následně předseda žalovaného v bodech 163 až 169 druhostupňového rozhodnutí. Zejména předseda žalovaného pak otázku uplynutí prekluzivní lhůty zevrubně rozebral a vypořádal.

Namítal-li žalobce, že subjektivní lhůta nezačala běžet dnem ukončení protiprávního jednání žalobce, ale již na podzim 2002, kdy žalovaný zahájil se žalobcem řízení, je třeba s ním souhlasit. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve zrušovacím rozsudku, počátek subjektivní lhůty k uložení pokuty je vždy vázán na vědomost správního orgánu o deliktním jednání. Subjektivní lhůta dle § 22 odst. 5 ZOHS tedy začala běžet dnem, kdy se žalovaný o porušení zákazu nebo nesplnění povinností stanovených tímto zákonem dozvěděl. Nejvyšší správní soud ve zrušovacím rozsudku uzavřel, že „*podle obsahu předložených spisů správní orgán disponoval již před zahájením řízení podstatnými informacemi, v jejichž důsledku následně řízení zahájil. Správní spis začíná protokoly o místních šetřeních ze dne 5.11.2002 prováděných u dvou společností – klientů ČESKÉHO TELECOMU, a. s., přičemž žalovaným byly požadovány mj. konkrétní smlouvy ohledně cenových plánů BUSINESS (za které byla stěžovateli uložena pokuta). Z protokolů o těchto místních šetřeních tedy plyne, že žalovaný již před jejich zahájením disponoval minimálně určitými indiciemi o deliktním jednání stěžovatele (žalobce), když si vyžadoval zcela konkrétní podklady*“.

Nejvyšší správní soud poukázal též na to, že ve správním spisu se nenachází „*žádná předchozí dokumentace, ať už se jedná o podněty subjektů o činnosti stěžovatele /žalobce/ (jak jsou zmiňovány mj. ve svědecké výpovědi Ing. Miroslava*

Řezníčka ze dne 4.2.2003, srov. protokol o výsledku svědka na č. l. 38 šanonu č. 3) nebo další, nemůže Nejvyšší správní soud zcela přesně určit počátek subjektivní lhůty, neboť z obsahu předložených správních spisů tato skutečnost nevyplývá. Je pouze nepochybné, že počátek této lhůty lze vztáhnout nejpozději ke dni 5.11.2002 (první dokument ve spisu), kdy žalovaný ověřoval indicie o deliktním jednání stěžovatele prováděním místních šetření“.

Zjišťování toho, zda ještě před tímto datem disponoval správní orgán vědomostmi o skutkových okolnostech, z nichž by bylo alespoň v základních rysech zřejmé, v čem konkrétně má porušení zákona spočívat a kdy tyto informace získal, pak uložil soudu zdejšímu. Ve zrušovacím rozsudku poukázal Nejvyšší správní soud také na to, že v daném případě **z obsahu správních spisů „nevyplývá přesné datum, kdy se žalovaný dozvěděl o skutkových okolnostech umožňujících předběžné zhodnocení protiprávnosti chování stěžovatele** (žalobce). *Poněvadž je rozhodování o správním deliktu podle ZOHS limitováno subjektivní a objektivní prekluzivní lhůtou, je tato informace pro posouzení možné prekluze oprávnění o sankci rozhodnout zcela zásadní. Se zřetelem na požadavek přezkoumatelnosti správního rozhodnutí by měl být správní spis veden takovým způsobem, aby v něm byly obsaženy veškeré podklady umožňující závěr, že rozhodnutí o správním deliktu bylo vydáno v zákonné lhůtě a v souladu se zákonem. Ačkoliv zákon nevyžaduje, aby se správní orgán v odůvodnění svého rozhodnutí výslovně zabýval během prekluzivní lhůty, **správní spis vždy musí obsahovat dostatečné podklady pro určení okamžiku počátku jejího běhu** (obdobně viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27.7.2012, č.j. 7 As 129/2011 - 69, a ze dne 18.10.2012, č.j. 7 As 57/2012 - 29)“.*

Krajský soud proto vyzval žalovaného k předložení veškerých listin předcházejících zahájení řízení (zejména podnětů o činnosti žalobce, které žalovaný obdržel), aby soud mohl posoudit začátek běhu subjektivní lhůty. Žalovaný však soudu sdělil, že žádné takové listiny nemá, neboť byly již skartovány.

Pokud Nejvyšší správní soud ve zrušovacím rozsudku uvedl, že v daném případě z obsahu správních spisů nevyplývá přesné datum, kdy se žalovaný dozvěděl o skutkových okolnostech umožňujících předběžné zhodnocení protiprávnosti chování žalobce, a současně zdůraznil, že správní spis s ohledem na požadavek přezkoumatelnosti správního rozhodnutí musí obsahovat dostatečné podklady pro určení okamžiku počátku běhu subjektivní lhůty, nelze za dané situace (kdy žalovaný žádné další listiny, z nichž by počátek běhu lhůty mohl být určen, nemá, neboť je nechal skartovat) dospět k jinému závěru, než že je napadené rozhodnutí z tohoto důvodu nepřezkoumatelné. Neobsahuje-li správní spis dostatečné podklady pro určení počátku běhu subjektivní lhůty, nelze zjistit, kdy tato lhůta začala plynout, a zpravidla tedy nelze ani přezkoumat, zda v konkrétním případě uplynula či nikoli. Zdejší soud přitom shledává jednoznačné pochybení na straně žalovaného, který takovými podklady zjevně disponoval (o podnětech subjektů předcházejících době konání místního šetření je hovořeno i ve zrušovacím rozsudku Nejvyššího správního soudu) a nechal je skartovat i přesto, že řízení, které bylo na základě těchto podnětů zahájeno,

bylo (prostřednictvím napadeného rozhodnutí) podrobováno soudnímu přezkumu, který nebyl „finálně“ ukončen.

Zdejší soud tedy shledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným.

Nad rámec uvedeného však považuje za vhodné uvést, že pokud by za počátek běhu subjektivní lhůty byl v daném případě považován den 5.11.2002, tj. den, který Nejvyšší správní soud ve zrušovacím rozsudku označil jako den, k němuž počátek této lhůty lze vztáhnout nejpozději, bylo by napadené rozhodnutí vydáno po uplynutí subjektivní prekluzivní lhůty.

Předně je třeba uvést, že soud nemůže souhlasit s námitkou žalobce, že na danou situaci nedopadá § 41 s.ř.s., neboť ten se vztahuje toliko na lhůty „pro zánik odpovědnosti za delikt“, a že se tedy lhůta k uložení pokuty podle § 22 odst. 5 ZOHS nestaví.

Podle § 41 s.ř.s. stanoví-li zvláštní zákon ve věcech přestupků, kárných nebo disciplinárních nebo jiných správních deliktů (dále jen „správní delikt“) lhůty pro zánik odpovědnosti, popřípadě pro výkon rozhodnutí, tyto lhůty po dobu řízení před soudem podle tohoto zákona neběží.(...)

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28.2.2008, č. j. 8 Afs 162/2006 - 36, www.nssoud.cz, „prekluzivní lhůty pro uložení pokuty (resp. lhůty pro zánik odpovědnosti) za správní delikt po dobu řízení před správním soudem podle soudního řádu správního neběží (§ 41 s.ř.s.).“ V odkazovaném rozsudku Nejvyšší správní soud zrušil ke kasační stížnosti finančního ředitelství rozsudek krajského soudu, který opominul posoudit vliv existence § 41 s.ř.s. na běh prekluzivní lhůty dle § 37 zákona o účetnictví a nevzal v úvahu, že po dobu řízení před správními soudy prekluzivní lhůta neběží. Podle § 37 odst. 2 zákona o účetnictví ve znění účinném do 31.12.2001 bylo možné pokutu uložit do jednoho roku ode dne, kdy se orgán příslušný k jejímu uložení dozvěděl o porušení povinnosti; nejpozději lze tuto pokutu uložit do tří let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo. Shodně jako ZOHS tedy citované ustanovení hovořilo o lhůtě k uložení pokuty.

Od závěrů výše uvedených se Nejvyšší správní soud neodchýlil (a naopak na ně odkázal) i při aplikaci § 22 odst. 5 ZOHS v již výše citovaném rozsudku ze dne 29.3.2012, č.j. 5 Afs 7/2011-619.

Je tedy třeba uzavřít, že § 41 s.ř.s. je aplikovatelný i v případech ukládání pokut dle § 22 odst. 5 ZOHS. Soud pouze podotýká, že pokud by do běhu prekluzivní lhůty bylo započítáváno řízení před soudem, stačilo by účastníkům správního řízení iniciovat soudní řízení, dosáhnout prekluze a vyhnout se tak následkům za spáchaný delikt.

Z § 22 odst. 5 ZOHS plyne, že neuloží-li žalovaný pokutu do 3 let ode dne, kdy se o porušení zákazu nebo nesplnění povinností stanovených tímto zákonem dozvěděl, jeho právo uložit delikventovi pokutu po uplynutí dané doby zaniká.

V souladu s § 41 s.ř.s. tato lhůta pro uložení pokuty neběží po dobu řízení před soudem (tj. ode dne, kdy bylo řízení u soudu zahájeno, do dne, kdy bylo ukončeno). V souladu s § 32 s.ř.s. je řízení u soudu zahájeno dnem, kdy žaloba došla soudu. Ukončením řízení u soudu je pak třeba rozumět pravomocné ukončení (tj. nabytí právní moci rozhodnutí). V případě, že je proti rozhodnutí krajského soudu podána kasační stížnost, je řízení před soudem ukončeno až právní mocí rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, jímž není rozhodnutí krajského soudu zrušeno.

Vzhledem k tomu, že se části lhůty uběhlé před zahájením soudního řízení (resp. soudních řízení) a po jeho (resp. jejich) skončení sčítají, považuje soud za nezbytné přepočítat tříletou lhůtu na dny (1 rok je 365 dní, 3 roky jsou 1095 dní) a jednotlivé úseky lhůty počítat po dnech. Toliko takovým způsobem počítání lhůty totiž bude spravedlivě zajištěno, že i přes větší počet soudních řízení a větší počet jednotlivých úseků lhůty, bude lhůta spočítána přesně.

Pokud jde o pojem „uložení pokuty“, lze z judikatury týkající se jiných prekluzivních lhůt vázaných na ukončení řízení dovodit, že v prekluzivní lhůtě musí být o uložení pokuty rozhodnuto pravomocně (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2005, č. j. 3 As 57/2004-39, publ. pod č. 845/2006 Sb. NSS, podle něhož ve „*lhůtě jednoho roku od spáchání přestupku musí rozhodnutí o přestupku nabyt právní moci*“, či usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2007, č. j. 9 Afs 86/2007-161, podle kterého je třeba daň v prekluzivní lhůtě podle § 47 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, vyměřit či doměřit pravomocně).

V daném případě ze spisu vyplynulo, že předseda žalovaného o žalobcově deliktu a o uložení pokuty rozhodl poprvé rozhodnutím ze dne 19.1.2004, č.j. R 20/2003, jímž změnil bod 1. výroku rozhodnutí žalovaného ze dne 30.6.2003, č.j. S 1/03 3250/03-ORP.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, která došla soudu dne 10.2.2004.

Krajský soud v Brně žalobu zamítl rozsudkem ze dne 31.7.2006, č.j. 31 Ca 30/2004-157, který nabyt právní moci dne 23.3.2007.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce kasační stížnost, která došla soudu dne 5.4.2007.

Rozsudkem ze dne 28.7.2008, č.j. 8 Afs 57/2007-233, Nejvyšší správní soud zrušil uvedený rozsudek krajského soudu a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Následně krajský soud rozsudkem ze dne 15.12.2009, č.j. 62 Ca 61/2008-299, zrušil rozhodnutí žalovaného i jeho předsedy jako nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 18.12.2009.

Proti tomuto rozsudku podal dne 22.12.2009 kasační stížnost žalovaný.

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 30.7.2010, č.j. 8 Afs 29/2010-354, rozsudek krajského soudu znovu zrušil a věc vrátil krajskému soudu.

Krajský soud následně rozsudkem ze dne 24.3.2011, č.j. 62 Af 49/2010-449, zrušil rozhodnutí předsedy žalovaného ze dne 19.1.2004, č.j. R 20/2003, ve výroku II. (jímž byla uložena pokuta) a v tomto rozsahu věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (výrok I.). Ve zbytku žalobu zamítl (výrok II.) a žádnému z účastníků nepřiznal náhradu nákladů řízení (výrokem III.). Tento rozsudek nabyl právní moci dne 7.4.2011.

Proti tomuto rozhodnutí si podal kasační stížnost toliko žalobce - a to proti výrokům II. a III. Jeho kasační stížnost byla usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 30.8.2011, č.j. 8 Afs 35/2011-537, odmítnuta.

Proti výroku I. rozsudku krajského soudu ze dne 24.3.2011 kasační stížnost podána nebyla.

Rozhodnutím ze dne 17.10.2012, č.j. S 1/03-1263/2012/810/ŠVI, žalovaný uložil žalobci pokutu ve výši 93 108 600 Kč. Toto rozhodnutí bylo rozhodnutím předsedy žalovaného ze dne 19.12.2012, č.j. ÚOHS-R316/2012/HS-23946/2012/320/HBa, změněno tak, že uložená pokuta byla snížena na částku 91 909 700 Kč. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 20.12.2012.

Nejvyšší správní soud ve zrušovacím rozsudku tedy postavil najisto, že lhůta pro zánik delikt ní odpovědnosti v daném případě začala běžet nejpozději dne 5.11.2002, kdy proběhlo místní šetření ve vztahu k žalobcovu delikt nímu chování. Běh této lhůty se v souladu s § 41 s.ř.s. stavěl po dobu soudního řízení u krajského soudu i Nejvyššího správního soudu, tedy v období:

- od 10.2.2004, kdy byla soudu doručena žaloba, do 23.3.2007, kdy nabyl právní moci rozsudek ve věci sp. zn. 31 Ca 30/2004;
- od 5.4.2007, kdy byla doručena kasační stížnost proti tomuto rozsudku, do 18.12.2009, kdy nabyl právní moci rozsudek krajského soudu ve věci sp. zn. 62 Ca 61/2008;
- od 22.12.2009, kdy soudu došla kasační stížnost proti tomuto rozsudku, do 7.4.2011, kdy nabyl právní moci rozsudek ve věci sp. zn. 62 Af 49/2010.

Pokud jde o řízení o kasační stížnosti žalobce proti tomuto rozsudku, tak to lhůtu podle § 41 s.ř.s. v daném případě nestavělo, jak pro zdejší soud závazně konstatoval Nejvyšší správní soud ve zrušovacím rozsudku.

K uložení pokuty pak došlo 20.12.2012, kdy nabylo právní moci napadené rozhodnutí.

Ze tří leté prekluzivní lhůty tedy uběhlo:

- od jejího počátku do dne předcházejícího zahájení řízení o žalobě (od 5.11.2002 do 9.2.2004) 461 dní,
- od právní moci rozsudku ve věci sp.zn. 31 Ca 30/2004 do dne předcházejícího zahájení řízení o kasační stížnosti proti němu (od 23.3.2007 do 4.4.2007) 12 dní,
- od právní moci rozsudku ve věci sp.zn. 62 Ca 61/2008 do dne předcházejícího zahájení řízení o kasační stížnosti proti němu (od 18.12.2009 do 21.12.2009) 3 dny,
- od právní moci rozsudku ve věci sp.zn. 62 Af 49/2010 do právní moci rozhodnutí o uložení pokuty (od 7.4.2011 do 20.12.2012) 622 dní.

Celkem tedy od 5.11.2002 do 20.12.2012 uběhlo 1098 dní. Jinak řečeno, pokuta byla žalobci uložena až 1098. den ode dne 5.11.2002, kdy nejpozději začala prekluzivní lhůta plynout. Ta přitom skončila již 1095. den.

Z uvedeného plyne, že i kdyby soud považoval za počátek běhu subjektivní lhůty den 5.11.2012 (což byl nejpozdější možný termín, kdy se žalovaný dozvěděl o protiprávním jednání žalobce) došlo k uložení pokuty po uplynutí tříleté prekluzivní lhůty podle § 22 odst. 5 ZOHS.

Marným uplynutím lhůty došlo k prekluzi práva státu na uložení pokuty žalobci. Následkem je zánik samotného práva.

Za této situace se soud pro nadbytečnost dále nezabýval zbývajícími žalobními body. K nim se ostatně vyjádřil v předchozím rozsudku v dané věci a Nejvyšší správní soud ve zrušovacím rozsudku shle dal „argumentaci krajského soudu jako případnou“.

V. Závěr

Napadené rozhodnutí je tedy nepřezkoumatelné, neboť správní spis neobsahuje dostatečné podklady pro určení počátku běhu subjektivní lhůty, a nelze tak zjistit, kdy tato lhůta začala plynout. Současně však soud zjistil, že k uložení pokuty v daném případě došlo po uplynutí tříleté prekluzivní lhůty podle § 22 odst. 5 ZOHS, neboť i v případě, že by byl jako počátek subjektivní lhůty pro uložení pokuty považován den 5.11.2002, kdy se konalo místní šetření, došlo k uložení pokuty po uplynutí tříleté prekluzivní lhůty.

Soud proto napadené rozhodnutí jako nepřezkoumatelné bez jednání zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s.ř.s., v němž je vázán právním názorem zdejšího soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Nezbytnost zrušení prvostupňového rozhodnutí nechť posoudí předseda žalovaného.

VI. Náklady řízení

Soud rozhodl o nákladech řízení účastníků podle § 60 odst. 1 a § 110 odst. 3 s.ř.s. S ohledem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2014, č. j. 5 Afs 15/2012 – 102, tak učinil jedním výrokem.

Žalobce byl ve věci úspěšný, a proto mu náleží právo na náhradu nákladů řízení. Z obsahu soudního spisu i z vyjádření žalobce vyplývá, že žalobci vznikly náklady ve výši 9000 Kč za zaplacené soudní poplatky (za žalobu, odkladný účinek a kasační stížnost). Tuto částku je žalovaný povinen zaplatit žalobci ve stanovené lhůtě. Žalovaný ve věci nebyl úspěšný, a proto právo na náhradu nákladů řízení nemá.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 11. září 2015

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

Mgr. Milan Procházka, v.r.
předseda senátu